

Občasník obce Jasov

1 / 2012

Aj tohto roku sa čistil náučný chodník "Jasovská skala"

Foto: PaedDr. Pavol Martinove

Táto akcia je síce už niekoľkoročnou tradíciou, ktorú zaviedol Ing. Ladislav Stacho ako vedúci člen ochrancov prírody, ale zdá sa, že ani po toľkých rokoch nezískala podporu občanov. Každoročne sa jej totiž zúčastňujú takmer tí istí ochotne pomáhajúci občania - zatiaľ oficiálne neevidovaní členovia turis-

tického krúžku, za čo im patrí poďakovanie. Minulý rok síce prišli aj členky MO Únie žien Slovenska (ďakujeme im za to), ale zdá sa, že im to tohto roku nevyšlo.

PaedDr. Magdaléna Martinove
Zdroj: www.jasov.sk

„Na Deň Zeme sme nezabudli“

Milí spoluobčania, s príchodom jari je potrebné upratať nielen naše záhrady, domy a byty, ale aj ulice, priedomia, verejné priestranstvá či chodníčky našich turistických krás. Chodíte radi na prechádzky a prekáža vám neporiadok, ktorý sa povaluje pri cestách a v našich lesoch? Hlasným „ÁNO“ by odpovedal asi každý z nás, komu záleží na tom, aby žil v krásnom a čistom prostredí, ale aj ten, kto si želá lepší svet pre budúce generácie. Nielen rečami, ale aj skutkami to však prejavili iba piati z nás.

Ochotní občania Jasova a dobrovoľní aktívisti spoločne s Turistickým oddielom nezabudli na to, že si v tento jarný čas pripomíname aj dve významné udalosti: 21.marec – Svetový deň lesov, 22.apríl – Deň Zeme. Spoločne sa teda pustili koncom marca do upratovania „za krajší Jasov“. Začalo sa s upratovaním okolia veľkého a malého jazera, keďže prístupová cesta medzi nimi bola už takmer úplne nepriechodná. Čistenie terénu im zabralo dobré 3 hodinky. Pán Halász, spoloorganizátor tejto akcie

Pokračovanie na strane 4 ►

OBSAH

Strana 4:
Výstava Nikolety Lackovej

Strana 5:
Deň učiteľov
sme oslávili spoločne

Strana 5:
Stavanie Mája
v netradičnom prevedení

Strana 8:
Bývalý, prvý podpredseda
vlády Ján Figeľ
na návšteve v Jasove

Strana 9:
174 výjazdov kvôli požiaru

Strana 10:
210.výročie založenia
rádu premonštrátov

Strana 10:
Kriminoviny

*Ak práca nie je pretkaná láskou, je zbytočná.
Matka Tereza*

9. riadne zasadnutie Obecného zastupiteľstva obce Jasov

Uznesenia z 9. riadneho zasadnutia Obecného zastupiteľstva obce Jasov, kona-ného dňa 02.04.2012 v malej zasadačke KD v Jasove

Obecné zastupiteľstvo obce Jasov uzne-šením :

číslo: 100/04OZ/2012

berie na vedomie čerpanie programového rozpočtu obce Jasov k 31.12.2011

číslo: 101/04OZ/2012

berie na vedomie plnenie plánu hospo-dárenia k 31.12.2011 za hospodársku činnosť obce

číslo: 102/04OZ/2012

1/A schvaľuje dotáciu pre TJ TATRAN JASOV

1/B schvaľuje dotáciu pre TJ AC JASOV, oddiel lukostrelecký

1/C schvaľuje dotáciu pre TJ AC JASOV, oddiel turistický

1/D schvaľuje dotáciu pre TJ AC JASOV – futbalový oddiel

2. ukladá obecnému úradu do vyriešenia zlej situácie vo vedení futbalového oddielu TJ AC Jasov obmedziť čerpanie rozpočtu pre futbalový oddiel do výšky 40% zo schválenej dotácie

1/E schvaľuje dotáciu pre Poľovnícke združenie SKALA

číslo: 103/04OZ/2012

schvaľuje plán hospodárskej činnosti - lesy na rok 2012

číslo: 104/04OZ/2012

1. berie na vedomie stanovisko hlavného kontrolóra obce Jasov k návrhu programové-rozpočtu obce na roky 2012 – 2014

2. schvaľuje programový rozpočet obce Ja-sov na roky 2012 – 2014 a finančný rozpočet obce Jasov po navýšení programového rozpoč-tu na rok 2012 v programe 9 o 500,00 €

číslo: 105/04OZ/2012

1. schvaľuje priamy prenájom majetku obce z dôvodu hodného osobitného zreteľa

2. schvaľuje prenájom poľnohospodárskej pôdy pre firmu AGRO-MOLD a.s. Molda-va nad Bodvou na 7 rokov t.j. od 01.01.2012 do 31.12.2019 v celkovej výmere: orná pôda – 27,9609 ha za cenu 10,30 eur/1 ha a TTP – 117, 1077 ha za cenu 5,15 eur/1 ha evidova-ných na LV č. 1193, 1194, 1195, 1570, 1571, 1572, 1573, 1574, 1575, 1576 v registri C a E, v katastrálnom území obce Jasov

číslo: 106/04OZ/2012

schvaľuje kúpu nehnuteľností – pozemkov na parcele číslo 232, druh pozemku: záhrady o výmere spolu 1 320 m2 nachádzajúcich sa v KÚ Jasov nasledovne podľa podielov:

1/ Pulenová H. 5/40

2/ Majcher J. 5/40

3/ Kováčová E. 1/8

4/ Frankovič L. 25/240

5/ Frankovič K. 25/240

6/ Frankovičová M. 25/120

7/ Martičková H. 25/360

8/ Drozdová D. 25/360

9/ Frankovič Š. 25/360

za kúpnu cenu vo výške 3,33 eur za 1/m²

číslo: 107/04OZ/2012

schvaľuje do školskej rady pri ZŠ v Jasove za zriaďovateľa nasledovných členov:

1. Slávka Najmíková – učiteľka MŠ Jasov

2. Valentína Lukáčová – zamestnankyňa obce Jasov

3. Jana Petriková – zamestnankyňa obce Ja-sov

4. Alexander Horváth – poslanec OZ Jasov

číslo: 108/04OZ/2012

schvaľuje

návrh VZN č. 1/2012 o označovaní ulíc a iných verejných priestranstiev a číslovaní stavieb bez zmien.

*Úplné znenie týchto nariadení je prístup-né k nahliadnutiu na obecnom úrade, prípad-ne na webovej stránke obce.

Štatistika obyvateľstva k 31.12.2011

Počet obyvateľov:	3204	
Veková štruktúra obyvateľov:	predproduktívny vek /do 18 rokov/	1192
	produktívny vek /od 19 do 60 rokov	1717
	poproduktívny vek /nad 60 rokov/	295
Údaje z evidencie obyvateľstva:	počet novorodencov:	66
	počet úmrtí:	25
	do obce sa prisťahovalo:	35
	z obce sa odsťahovalo:	23

CSEMADOK & CSEMADOK & CSEMADOK & CSEMADOK

Vážený čitateľ!

Opäť sa mi naskytná príležitosť, aby som na stranách tohto spora-dicky vychádzajúceho občasnika zreferoval o činnosti jasovskej základ-nej organizácie CSEMADOK-u. Prijmite moju správu so záujmom.

Dňa 20. marca 2011 sa uskutočnila slávnosť kladenia vencov z prí-ležitosti výročia revolúcie a boja za slobodu v roku 1848. Žiaľ s ľútosťou sme brali na vedomie, že novozvolený premonštrátsky opát nepovo-lil kladenie vencov k pamätnému stĺpu, umiestnenému na ich území. Preto sme boli nútení oslavovať vymknutí za plotom. Vtedy sme ešte netušili, že osud vysväteného, následne potupeného (červenou farbou poliateho) pamätného stĺpu sa ešte viac skomplikuje. Ale vrátim sa ku slávnosti, ktorá mala dôvernú atmosféru aj zásluhou vystúpenia Zmie-šaného zboru Béni Egressyho z Moldavy. Slávnosť pokračovala več-e-rou v reštaurácii Skala.

„História písaná svetlom“ takto sa nazývala výstava fotografií, ktorá mala svoju vernisáž dňa 1. apríla 2011 v malej sále kultúrneho domu. Na výstave sme mohli vidieť jasovské pohľadnice a fotografie z koca 19. a začiatku 20. storočia. Artefakty zbieral a redigoval Gyula Koronczi pomocou Emese Csoltkó. Aj touto cestou vyjadrujeme svoje poďakovanie všetkým, ktorí akýmkoľvek spôsobom prispeli k tomu, aby mohla táto výstava vzniknúť.

Ako každý rok, aj tohto roku sa organizovala Jasovská letná uni-verzita, ktorej záverečným programom bol „Deň Jasova“ v režírovaní našej organizácie. Slávnosť, ktorá sa tradične organizuje v nedeľu, vábi svoje obecnstvo kvalitným kultúrnym programom. Pred ňou sme mali možnosť v rámci slávnostnej svätej omše povedať svoje modlitby za náš národ. To všetko sa udialo v krásnu slnečnú letnú nedeľu, na veľkú radosť organizátorov aj obecnstva.

Foto: archív Základnej organizácie Csemadok-u v Jasove

V auguste organizovali mladí členovia CSEMADOK-u hudobnú zábavu s ozajstným mladistvým temperamentom a skvelou atmosférou. Skupina ZSEB vyhrávala do rána pre zábavychtivých tanečníkov. Veríme, že ples, ktorý sa organizoval už tretíkrát, bude mať pokračovanie aj v tomto roku.

Ak si to ešte drahý čitateľ pamätá, na začiatku svojho referátu som sa zmienil o búrlivom osude pamätného stĺpu. V mojej správe, ktorá obsahuje diania v časovom slede, nasleduje tá dotyčná udalosť až teraz. Nový opát jasovského premonštrátskeho rádu listom oslovil našu organizáciu, aby sme odstránili pamätný stĺp, ktorý je umiestnený na území opátstva. Splniac túto požiadavku sme boli nútení rezacím horákom odrezať a takto odmiestniť pamätný stĺp, ktorý bol svojho času vysvätený kňazmi premonštrátskeho rádu.

Vianočné sviatky boli okrášlené koncertom Zmiešaného zboru Béni Egressyho. Tí, ktorí sa napriek mrazivej zime zúčastnili na koncerte vo farskom kostole, mali nezabudnuteľný zážitok, keď počúvali v podaní zboru vianočné skladby v kostole s vynikajúcou akustikou. Aj tento koncert patrí k našim tradičným podujatiam.

V svojom referáte pokračujem záverečnou členskou schôdzou organizovanou dňa 9. marca 2012, na ktorej sa konala voľba hodnostárov. Členská schôdza mala tajným hlasovaním zvoliť osobu nového predsedu. Z dvoch kandidátov získal väčšinu hlasov Július Koronczí. Nového predsedu našej organizácie môžeme teda vítať v jeho mene. Nech mi drahý čitateľ dovolí, aby som využil túto možnosť na to, aby som vyjadril svoje poďakovanie bývalej predsedníčke inžinierke Ágnes Nagyovej za obetavú prácu aj na úkor vlastného voľného času. Členská schôdza zvolila verejne aj predstavenstvo, v ktorom je každá maďarská rodina zastúpená jedným predstaviteľom.

Týmto končím svoj referát. Ďakujem za pozornosť!

Július Koronczí

Tisztelt olvasó!

Újra alkalmam nyílik, hogy ennek az időszakosan megjelenő újságnak hasábjain számot adjak a CSEMADOK jászói alapszervezetének munkájáról. Fogadják érdeklődéssel beszámolómat.

2011. március 20-án került sor az 1848-as forradalom és szabadságharc tiszteletére tartott koszorúzási ünnepségre. Sajnálattal vettük tudomásul, hogy az újonnan megválasztott premontrei apát nem engedélyezte a területükön elhelyezett emlékoszlop megkoszorúzását. Így kénytelenek voltunk a kerítésen kívülre rekedve ünnepelni. Ekkor még nem sejtettük, hogy a felszentelt, majd meggyalázott (piros festékekkel leöntött) emlékoszlop sorsa tovább bonyolódik. De visszatérek az ünnepségre, melynek meghitt hangulatához énekével járult hozzá a szépsi Egressy Béni Vegyeskar. Az ünnepség estebéddelel folytatódott a Skala vendéglőben.

„Fénnyel írott történelem” – ez volt a címe annak a fotókiállításnak, melyre 2011. április 1-jén került sor a kultúrház kistermében. A kiállításon képeslapokat és fényképeket láthattunk Jászóról a 19. század végéről és a 20. század elejéről. A képeket Koronczí Gyula gyűjtötte és szerkesztette Csoltkó Emese közreműködésével. Ezúton is köszönet mindazoknak, akik bármilyen módon hozzájárultak, hogy ez a kiállítás létrejöhetett.

Mint minden évben, tavaly is megrendezésre került a Jászói Nyári Egyetem, melynek záróakkordja „Jászó napja” szervezetünk rendezésében. A hagyományosan vasárnap megrendezésre kerülő ünnepség színvonalas kultúrműsorral csalogatja az érdeklődő közönséget. Ezt megelőzően ünnepélyes szentmisén mondhattuk el imáinkat nemzetünkért. Verőfényes nyári vasárnap történt mindez a szervezők és a közönség nem kis örömeire.

Augusztusban a fiatal CSEMADOK-tagok szerveztek igazi fiatalos temperamentumú, kiváló hangulatú zenés mulatságot. A ZSEB együttes hajnalig húzta a táncos kedvű mulatozók kedvére a talpalávalót. Az immár harmadik alkalommal megrendezett bálnak reményeink szerint az idén is lesz folytatása.

Ha még emlékszik a kedves olvasó, beszámolóim elején tettem említést az emlékoszlop hányatott sorsáról. Időrendbe szedett beszámolómban most következnek az az esemény, amelyre már utaltam. A jászói premontrei rend új apátja levélben szólította fel szervezetünket, hogy távolítsuk el az emlékoszlopot, amely az apátság területén van elhelyezve. A felszólításnak eleget téve, helyéről lángvágóval levágva voltunk kénytelenek eltávolítani az annak idején a premontrei rend főpapjai által felszentelt emlékoszlopot.

A karácsonyi ünnepeket az Egressy Béni Vegyeskar koncertje tette még szebbé. Azoknak, akik elmentek a plébániatemplomba, a dermesztő hideg ellenére felemelő élményben volt részük. Karácsonyi hangulatú kórusművek hangzottak fel a kiváló akusztikájú templomban. Ez a koncert is a hagyományos rendezvényeink közé tartozik.

Beszámolómat a 2012. március 9-én megrendezett évváró tisztújító taggyűléssel folytatom. A taggyűlésnek titkos szavazással döntenie kellett az új elnök személyéről. A két jelölt közül Koronczí Gyula kapta a szavazatok többségét. Így tehát szervezetünk új elnökét az Ő személyében tisztelhetjük. Engedje meg a kedves olvasó, hogy megragadva a az alkalmat ezúton is köszönetet mondjak a leköszönő elnöknek, Nagy Ágnes mérnöknek áldozatos, szabadidőt nem kímélő munkájáért. A taggyűlés nyilvánosan elnökséget is választott, ahol minden magyar család egy képviselővel van jelen.

Ezzel zárom beszámolómat. Köszönöm a figyelmet!

Koronczí Gyula

Foto: archív Základnej organizácie Csemadok-u v Jasove

„Na Deň Zeme sme nezabudli“

► Pokračovanie zo str. 1

sa vyjadril, že majú spoločne naplánovaných 10 podobných brigád. Chystajú sa napríklad skrášliť okolie jazierka za CO skladom, upratať a sprístupniť turistický chodník vedúci na skalú, okolie Veľkého prameňa, postarať sa o dôstojnejší vzhľad starých, nikým neudržovaných pamätníkov na obecnom cintoríne.

„Jedna lastovička leto neurobí“ – hovorí staré známe príslovie. Tento dobrý skutok je iba začiatkom, ale výsledok sa určite dostaví. V menšom počte možno pomalšie, ale dobrý pocit z úspešne vykonanej práce má určite iba ten, kto ruku k dielu priložil. A tí, ktorí sa nepravne posmievajú, si prácu vážiť ani nevedia. Preto im aspoň my poďakujeme za ich ochotu spríjemniť nám okolie, naše prechádzky, ako aj za to, že sú dobrým príkladom pre naše budúce generácie.

A všetkých „nás“, ktorí ešte chcú priložiť ruku k dielu s optimizmom a s chuťou, s túžbou urobiť dobrú vec a bez hundrania, srdečne pozývajú. Každý mesiac sa uskutoční jedno z naplánovaných upratovaní. Aprílové, májové a júnové stretnutie je za nami, preto pozorne počúvajte hlásenie v obecnom rozhlase, alebo sa obráťte na pána Jozefa Halásza, či pána Pavla Martinove, ktorí Vás s radosťou usmernia. V AKČNÝ DEŇ si nezabudnite so sebou priniesť sekerky, pilky, hrabľe, rukavice, dobrú náladu a všetko to, čo sa vyhlási.

„Uvidíme sa v júli.“

Foto: archív MŠ

VÝSTAVA BETLEHEMOV

Počas zimného obdobia sa v mesiaci december a január uskutočnila výstava drevených betlehemov Ľubomíra Lomnického. Stredobodom pozornosti bol hlavne najväčší, dvojposchodový betlehem vystihujúci udalosť narodenia malého Ježiška. Majster krásne zobrazil aj symbolizujúci život, remeslá a pôvodné stavby našej obce. Medzi nimi napr.: starý mlyn; Jasovskú skalú; pôvodnú vežu kostola sv. Michala i starý vstup do jaskyne. Výstavu navštívilo 182 ľudí. Majster drevorezbár plánuje v budúcnosti vytvoriť trojposchodový betlehem. Nechajme sa teda prekvapiť, vopred sa tešíme na najbližšiu výstavu betlehemov a majstrovi želáme veľa zdravia a pevnú ruku.

~ ~ ~ VÝSTAVA NIKOLETY LACKOVEJ ~ ~ ~

Kultúrne stredisko v Jasove uvítalo príchod jari zaujímavou výstavou fotografií miestnej fotografky Nikolety Lackovej. Fotografovanie je témou, ktorej sa Niki nevie nikdy dostatočne nabažiť. „Za aparát sa skrýva“ už od svojich 15 rokov.

Nikoleta Lacková:

„Po základnej škole som sa prihlásila na Školu úžitkového výtvarníctva v Košiciach. Zvolila som si odbor - úžitková fotografia. Túto školu som si vybrala kvôli výtvarnej výchove. Pre plnohodnotné štúdium som potrebovala vlastný kvalitný fotoaparát. Dostala som úžasnú digitálnu zrkadlovku od starých rodičov.

V škole sme sa prvé dva roky učili analóg (starý fotoaparát, s ktorým sa fotí na film), fotografie sme vyvolávali v tmavej komore niekedy až 7 – 8 hodín. Neskôr sme začali pracovať s digitálom. Počas štúdií sme absolvovali mnohé exkurzie. K najzaujímavejším patrila Praha, ktorá zaujala hlavne umením, architektúrou, históriou.

Keďže k mojim obľúbeným témam patria aj zvieratá, rozhodla som sa maturitnú prácu zamerať na túto tému. Vyhotovila som preto kalendár pre Zoologickú záhradu v Košiciach.

Svoj voľný čas trávim v prírode, samozrejme s fotoaparátom v ruke. Ak ho, náhodou nemám so sebou, často ľutujem, že mi nečakané momenty uletia. Obľubujem tiež poznávacie výlety, kde stále objavujem niečo nové, zaujímavé.

Mojím snom je dostať sa do Afriky, spoznať

krásy exotickéj krajiny, fotiť domorodcov a zachytiť ich pri každodennej práci.

Ďakujem mojim starým rodičom, dedkovi a babke, že ma po celé tie roky podporovali v štúdiu a vo všetkom, čo ma motivovalo, usmerňovali ma a pomáhali mi v živote.“

Výstavu otvorila Františka Fehérová ne-

tradičným spôsobom. Do sveta fotografie nás vtiahla výchovným momentom. Dozvedeli sme sa, že fotografia je zachytenie určitého okamihu, že umenie je nielen vizuálna podoba, ale hlavne to, že každé dielo má svoju hlbokú myšlienku. Ňou umelec vyjadruje svoje názory, pocity, postoj...

Františka Fehérová:

„Výstavu som sa rozhodla otvoriť trošku iným spôsobom, pretože mám pocit, že je veľmi veľká priepasť, medzi umelcom a divákom. Preto som sa rozhodla vernisáž otvoriť „papierovou aktivitou“, kde si diváci mali vybrať aspoň 3 diela a dať im konkrétny názov. Na prvý pohľad jednoduchá úloha, no tí ktorí to skúsili, zistili, že to veru vôbec nie je jednoduché.

Cieľom aktivity bolo lepšie pochopenie umeleckého diela a posolstvo autora. Príchod na vernisáž neprebíhal formou: „rýchlym krokom pozriem a odchádzam“ ako obvykle, ale konečne sa divák stal samotným autorom. Rozmýšľal nad vizuálnou a obsahovou podobou diela, ktorú mohol aj sám pomenovať.

Nikola, ako súčasný mladý fotograf využíva nielen moment zachytenia obrazu (odfotím a je to hotové), ale využila aj súčasné technické vymoženosti ako napríklad rôzne grafické programy na zlepšenie dojmu diela. Jej silnými témami sú: príroda, architektúra, ale hlavne sociálne prostredie. Na záver autorke želim veľa krásnych fotografických momentov a všetkým divákovi, aby ešte v Jasove zažili viac kultúrnych zážitkov.“

Foto: Mgr. Františka Fehérová

DEŇ UČITEĽOV

Foto: Mgr. Roland Grošoš

Obec si dňa 28. marca 2012 pripomenula DEŇ UČITEĽOV. Spoločne s pedagogickými zamestnancami MŠ, ZŠ, a s bývalými pedagogickými zamestnancami oslávili tento deň pri spoločnom posedení v reštaurácii Skala. Slávnosť obohatilo vystúpenie našich školákov a detí zo ZUŠ z Moldavy nad Bodvou. Starosta obce, Ing. Gabriel Nagy poďakoval prítomným za ich zodpovednú a namáhavú prácu, vzdal hold ťažkému, ale veľmi dôležitému povolaniu a zaželal im veľa zdravia, optimizmu a úspechov v správnom formovaní detí, a tým aj našej budúcnosti. Riaditeľka školy PaedDr. Alžbeta Mačatová privítala prítomných a v slávnostnom príhovore poďakovala zriaďovateľovi školy i zamestnancom, ktorí tohto roku odchádzajú na zaslúžený odpočinok (Anna Prokopová, Helena Kotuláková, Štefan Hojstrič) za vynikajúcu spoluprácu. V závere programu na znak úcty a vďaky učiteľom odovzdala kultúrnička Norika kvety a spoločne strávený slávnostný deň im po zvyšok posedenia spríjemňovala hudobná skupina Harmony z Moldavy nad Bodvou. Za príjemné obohatenie tohto dňa, žiakom, pedagógom ZŠ a ZUŠ, ako aj všetkým, ktorí prispeli k dôstojnejšiemu priebehu slávnosti, srdečne ďakujeme.

„TRADÍCIE STARÝCH MÁM“

Máj - mesiac lásky sme venovali netradične: „**láske k ručným prácam**“. Ľuďom, ktorí majú radi umenie a pôvab ručných prác. V malej sále kultúrneho domu sme spoločne s milovníkmi háčkovaných, paličkovaných a vyšívaných prác, za pomoci kultúrnej komisie pripravili výstavu, pod názvom: „Tradície starých mám“. Do výstavy dielami prispeli : pani Rozália Perliková, Drahomíra Rudňanská, Renáta Budaiová, Valéria Demkeová, Milka Orechovská, Emília Nováková, Katarína Juhászová, Mária Pekarovičová, Františka Fehérová. Výstavu obohatili svojimi prácami, prácami svojich mám a starých mám, ktoré už nie sú medzi nami, ich šikovné diela si však zaslúžia spomienku. Krásnou bábikou, ktorá mala ružové háčkované šaty, sme si uctili aj spomienku na pani Skurkaiovú, ktorej 99 narodeniny sme ešte spoločne oslávili.

Veru, už iba málokto z nás trávi voľný čas takouto relaxačnou, no pracovnou činnosťou ako pani Rozália Perliková. Háčkuje takmer vždy, keď už má všetky ostatné povinnosti splnené. Zrak jej ešte slúži veľmi dobre, ako badať na jej prácach. Priniesla nám 78 krásnych háčkovaných kúsokov, čo bolo len zlomkom z množstva, ktoré vlastní. Na našej výstave bola možnosť si kúpiť aj niektoré jej ručné práce, prípadne si u nej niečo objednať.

Spoločne sa nám podarilo vystaviť 189 prác. Spolu sa nám do pamätnej knihy zapísalo žiaľ len 70 návštevníkov. Mladých záujemcov prišlo len zopár, čo je nám veľmi ľúto. Podobné výstavy však mienime organizovať aj

v budúcnosti. Dúfam, že tak, ako teraz, mnohí prispedia svojimi dielami, ale najviac by nás potešilo, keby sa na výstavu prišlo pozrieť viac našich obyvateľov.

Foto: PaedDr. Pavol Martinove

TRADIČNÉ STAVANIE MÁJA - v netradičnom prevedení

Foto: Nikoleta Lacková

ku. Ďalšou novotou bol sprievod s májovým stromom za zvuku muziky a „májový beh“, na ktorý sa očividne všetky prítomné deti najviac tešili. Program spestrili deti z materskej a základnej školy svojim veselým a temperamentným vystúpením, za čo im veľmi pekne ďakujeme.

Trocha inak, ale tentokrát v hojnejšom počte a za krásneho slnečného počasia sa tradičný akt – stavanie májového stromu – uskutočnil pri novej hasičskej zbrojnici, na novom parkovisku.

Do tanca nám hrali naši hostia - folklórny súbor z Prešova a nechýbal ani stánok s občerstvením a klobáskami. Ďakujeme našim požiarnikom a tímu pracovníkov obce, tímu kultúrnych pracovníkov a dobrovoľníkov za radu občanov za ochotu a pomoc urobiť spoločný deň slávnostnejším a prítomným za ich podporu a účasť. Prajem vám radosť zo spoločne prežitých podujatí a uvidíme sa opäť o rok.

Foto: Nikoleta Lacková

TEHELŇA

Už len dva vysoké komíny, týčiace sa nad obcou, nám pripomínajú, že kedysi tu stála tehelná. Z rozprávania starších občanov vieme, že tam pracovalo mnoho Jasovčanov. Vybrala som sa preto za jednou dlhoročnou pracovníčkou – Kovács Jucinéni, aby nám pripomenula život v tehelni.

Jucinéni, ako dlho ste pôsobila v tehelni?

Nastúpila som tam ako 15-ročná, v roku 1953 a po 40. rokoch v roku 1993, kedy tehelná končila svoju prevádzku som odišla do dôchodku. Celý čas som pracovala v Jasovskej tehelni, Vystriedala som mnoho funkcií - od robotníčky, cez skladníčku, účtovníčku a expedientku.

Jasovské tehly boli vraj veľmi žiadané. Prečo?

Vyrábali sa z veľmi kvalitnej červenej hliny a tiež pracovníci odvedli perfektnú prácu. To sa potom odrazilo aj na výrobku.

Ako prebiehala výroba tehly?

Hlavná surovina, červená hlina, sa ťažila najskôr z „Háršaša“ a neskôr od popročskej cesty. Bagrami sa hlina naložila na vozíky (po maď.: csillékre), vysypala sa do bubnového mlyna, kde sa s vodou vymiesila na hladkú hmotu. Nasledovala valcovňa, potom lisovňa, sušenie a pálenie. Hotové tehly odvážali vagónmi alebo nákladnými autami.

Foto: rodinný archív Juraja Červeného

Aké druhy tehál sa vyrábali?

Zo začiatku to boli plné tehly, stovky, sto-päťdesiatky, neskôr priečne dierované. Vyrábali sa aj drenážne rúry, tehlové bloky, miaky - veľké tehly vážiace 15 kg. Denne sa vyrobilo až 16 000 tehál.

Kolko ľudí pracovalo v tehelni?

V 50. rokoch tam pracovalo 40 – 45 ľudí. Postupne sa výroba rozširovala, technológia sa zmodernizovala, a tak v 80. rokoch pracovalo v tehelni vyše 120 ľudí. Väčšinou to boli Jasovčania, ale aj ľudia z blízkeho okolia.

Kde všade sa tehly dodávali?

Jasovské tehly sa dodávali pre inžinierske, pozemné stavby, Okresný stavebný podnik, časť tehál sa predávala aj súkromníkom, ktorí stavali domy. Tí ale museli čakať v rade niekedy už od štvrtej hodiny ráno, len aby sa im ušlo. A tehly, keďže boli kvalitné, brávali do Prešova, Levíc, Popradu či Nových Zámkov.

Do nášho rozhovoru sa zapája aj sused – Červený Ďuribáči a dopĺňa, že z jasovských tehál sú postavené všetky staršie bloky v Košiciach a tiež Štösske Kúpele. Do kúpeľov vozili tehly ešte konskými povozmi.

Keď si prezeráme fotky, veru už mnohí ani nežijú. Spomeňme mená tých, ktorí tu pracovali a sú medzi nami: Alžbeta Mauruská, Jolana Paulínska, Helena Kleinová, Ernest Klein, Gizela Šárovová, Helena Šándorová, Mária Kolesárová, Ján Ficsór, Ján Suranič, Jolana Küfferová. K najstarším patria Jozef Žiga – Pupko, Kompuš Géza a Kissová Margita, ktorí majú cez 80 rokov.

Ako sa Vám pracovalo v kolektíve?

Tvorili sme veľmi dobrý kolektív. Keď bolo treba, pracovali sme aj v sobotu, ba dokonca aj v nedeľu. Všetci sme boli členmi ROH a raz ročne sme chodievali na výlety či poznávacie zájazdy.

Do rozhovoru sa zapája aj syn – Peter Kovács, ktorý prináša rôzne fotky, ale aj medaily, ocenenia a ďakovné listy. Dostala ich Jucinéni. Najvyššie ocenenie dostala ako najlepší pracovník Cihlárskeho oboru udeľené od prezidenta, ktoré bola prevziať v Brne. Jucinéni však skromne dodáva, že toto ocenenie nedostala len ona, ale aj Jozef Žiga – Pupko. Ocenenia sú symbolom pracovitosti a zodpovednosti pracovníkov v tehelni, kde toľké roky pracovali.

Keď už raz nebudú ani tie komíny, tak nám našu Jasovskú tehelnú pripomenie len pomenovanie ulice: Tehelná. V pamäti Jasovčanov vždy ostanú spomienky na tehelnú, a tie sa odovzdajú ďalším generáciám.

„Milá Jucinéni, ďakujem Vám za príjemný a poučný rozhovor, za Vaše spomienky na pracovné roky, o ktoré ste sa s nami podelili a prajem Vám naďalej pevné zdravie a veľa krásne prežitých chvíľ v kruhu tých, ktorých máte rada.“

Autor článku: Mgr. Mária Pekarovičová • Preklad príspevku: Július Koronczi

A TÉGLAGYÁR

Mind két hatalmas felkiáltójel. Így meredezik az ég felé az a két kémény, ami a valaha híres jászói téglagyárból megmaradt. Községünk lakosai közül sokaknak hosszú éveken keresztül volt a gyár a megélhetés biztos forrása. Közéjük tartozott Kovács Juci néni is, akit a téglagyárban töltött évekről kérdeztem.

Juci néni mennyi ideig tetszett a téglagyárban dolgozni?

15 évesen 1953-ban álltam munkába és 1993-ban, amikor bezárták a gyárat, 40 év után innen mentem nyugdíjba. Különböző munkaköröket töltöttem be. Voltam egyszerű munkás, raktáros, könyvelő és az expedícióért felelős is.

Állítólag a jászói téglák keresett árucikk volt. Miért?

Nagyon jó minőségű piros agyagból készítették egyes kezű mestereink. Ez volt az oka.

Hogyan készítették a téglákat?

A fő alkotóelemet, a vörös agyagot a közelben a Hársason majd később a poprocsi út mellett bányászták. A kibányászott nyersanyagot csillék szállították a hatalmas hengermalomba, ahol víz hozzáadásával sima agyagot nyertek. Ezután a hengerlés következett majd téglaformákat préseltek belőle. A félkész téglákat szárították és utána magas hőfokon kiégették. A készterméket vasúton vagy teherautókon szállították a megrendelőhöz.

Hány féle téglát gyártottak?

Eleinte csak teli téglát gyártottak. 100 és 150-es méretben. Később

Foto: rodinný archív Júlie Kovácsovej

MŠ JASOV / KOHO VOLAŤ V NÚDZI

már lukas téglát is. Gyártottak még vízelvezető csöveket, téгла blokkokat és 15 kilós hatalmas téglákat is úgynevezett miakit. Naponta akár 16 ezer darabot.

Hol kerültek felhasználásra a jászói téglák?

Elsősorban építkezési nagyvállalatok voltak a megrendelők. De jutott magánembereknek is, igaz sokszor már hajnali négykor sorba kellett állnia annak, aki építkezéséhez téglát szeretett volna venni. De a tágabb régióban is jutott, hiszen szállítottak Eperjesre, Poprádra, Lévára, Érsekújvárra.

Közben a beszélgetésbe kapcsolódik Cservenyák Gyuri bácsi is és hozzáteszi: jászói téglából készült minden régebbi lakóház Kassán és a stószí fűrdőben is. Ez utóbbi építkezéseihez még lovas kocsival szállították a téglákat.

Előkerülnek a fényképek is. Néma tanúi annak valaha ki mindenki dolgozott a téglagyárban. Néhány név a teljesség igénye nélkül: Mauriski Erszébet, Paulinsky Jolán, Klein Helena, Klein Ernő, Sáros Gizella, Sándor Helena, Kolesár Mária, Ficsór János, Suranič János, Küffer Jolán. A legöregebbek Kiss Margit, Žiga József – Pupko és Kompuš Géza, akik már a 80. életévüket is betöltötték.

Juci néni. Milyen volt a kollektíva?

Nagyon jó! Ha kellett a dolgoztunk szombat vasárnap is. Mindenki tagja volt a szakszervezetnek. Minden évben szerveztünk közös kirándulásokat.

Kovács Péter, Juci néni fia is bekapcsolódik a beszélgetésbe. Különböző fényképeket kitüntetésekét köszönő leveleket mutat. Ezeket mind Juci néni kapta. A legmagasabb kitüntetést az akkori Csehszlovákia elnökétől kapta és Brnóba kellett utaznia, hogy átvehesse. Juci néni szerepem hozzáteszi nem csak ő, de Zsiga József – Pupko is kapott ilyen kitüntetést.

Kedves Juci néni, köszönöm a kellemes, tanulságos beszélgetést. Élvezettel hallgattam szavait és még nagyobb örömmre szolgál, hogy ezúton tovább is adhatom azokat. Remélem ezzel is hozzájárulunk, hogy ne merüljön a feledés homályába Jászó történelmének ez a szelete.

Ha majd egyszer azok az árván meredező kémények sem lesznek, és csak az utcanév utal rá, hogy volt egyszer egy téglagyár remélem akkor is lesznek még akik a történetét megőrzik és továbbadják az utókornak.

Foto: archív MŠ

Čo je nové v našej materskej škole?

Veru, čas letí a opäť je tu jar. So zimou sme sa rozlúčili tradičným vynášaním Moreny, jar sme privítali veselým spevom a farebnými stužkami na „letečkách“ (letečko /leto, lesola, máj, májik, hájik - zelená halúzka ozdobená stužkami = symbol prebúdzajúceho sa života).

Ako sme sa pripravovali na veľkonočné sviatky v našej materskej škole? No predsa pletením najdlhšieho korbáča, maľovaním kraslíc, aranžovaním ikobán...

Jarné piatky v našej MŠ patria aktivitám detí a rodičov. I posledný marcový piatok sa naše deti tešili na príchod rodičov a na spoločné aktivity v škôlke. Mamky nás učili rôzne techniky zdobenia kraslíc, ako napr.: korením, servítkovou technikou, technikou popukanych vajíčok, krakelovaním, batikovaním, čipkovaním, lepením, farbením, plastelínou...

Na príprave veľkonočných sviatkov sa spoločne podieľali: **Melanka** Hužvárová s mamkou, **Tamarka** Švečková s mamkou a malou sestričkou Gabikou, **Paťko a Riško** Prokop spolu s mamkou, **Vikinka a Janík** s mamkou a ockom, **Livka** Perliková s mamkou vytvorili zaujímavý veľkonočný pozdrav z krehkých vajíčkových škrupín, **Lianka** Fülöpová s mamkou, **Veronika a Tomáško** Menda s mamkou a ockom, **Danielka** Drotárová s mamkou a **Erich** Gedeon s mamkou naaranžovali aj krásny jarno-veľkonočný košík.

Ďakujeme všetkým zúčastneným za ich nenapodobiteľné výtvy, ktoré celú jar zdobili priestory MŠ. Tento rok je heslo projektu, do ktorého je naša škôlka zapojená, „HRAVO, ZDRAVO, BEZPEČNE“. V tomto duchu sa vedú všetky naše aktivity. V spolupráci s pani Gregovou z Regionálneho úradu verejného zdravotníctva sme si osvojili správne návyky prevencie proti žltacke. V rámci projektu „DENTALARM“ nás budúce dentistky netradičnou formou premietania naučili správne čistenie zubkov, držanie kefky a osvojili sme si celý postup správnej ústnej hygieny. Zapojení sme aj do podobného projektu, ktorý má názov: „Veselé zúbky“, kde sa deti cez rozprávkový príbeh doktora Králička oboznámujú o všetkom, čo sa týka stomatohygieny. Tohtoročný projekt „NATURÁČIK“, ktorého cieľom je zdravá výživa, sa nesie v duchu indiánov. S jarou prichádza i množstvo modrín, odretých kolien, nebezpečenstiev... Ako poskytnúť prvú pomoc pri ošetrení drobných rán, čo robiť keď nás uštipne včela, alebo nám niečo padne do oka, ako reagovať v nebezpečných situáciách a koho zavolať na pomoc vedia už aj naši malí škôlkari - tu sú dôkazy... (viď foto).

Zapojení sme do viacerých súťaží a aktivít, ktoré nám prinášajú radosť aj úžitok z dosiahnutých výsledkov. Touto cestou ďakujeme všetkým občanom aj za to, že nám pomáhali so zberom plastových vrchnáčikov, papiera a ďalších recyklovateľných predmetov. Ďakujeme za pomoc. Zbierka pokračuje ďalej.

V našej škôlke „Kamarát“, každý s každým má sa rád.

Spolu si tu šantíme, spievame i tančíme.

Celý deň sa stále hráme, veď hrou sa tu vzdelávame.

Či si veľký a či malý, zabávajú sa spolu s nami.

Ak neveríš, tak k nám bež, zažiješ to s nami tiež.

Za deti a kolektív materskej školy Alica Kleinová.

**POMÓOOOC!!!
KEDY A KOHO
VOLAŤ?**

Životy dnes zachraňujú zamestnanci zdravotnej záchrannej služby, ale aj hasiči. Pôsobia na rôznych miestach, ale často sa pri zásahu stretávajú. **Kedy volať zdravotnú záchranú službu a kedy hasičov?** Ľudia v prvom šoku často ani nevedia, aké telefónne číslo si zvolíť. Vtedy je najlepšie siahnuť po osvedčenej stodvanástke. - **112**

Na linke **155** preberajú telefonáty iba zdravotníci. Na stodvanástke sú okrem zdravotníkov aj hasič a pracovník civilnej ochrany. Linky **112** a **155** sídlia v každom kraji v spoločnej miestnosti. Na linke **158** sú iba operátori polície. Ak teda má Váš manžel/manželka infarkt, treba volať číslo **155**. Ak sa stanete svedkom ťažkej autonehody, vytočte radšej **112**, pretože na pomoc príde nielen lekár, ale aj hasiči, najmä, ak je potrebné vyprošovať zranených zo zničeného auta. Ak však viete, pomôžte aj na mieste. Občas totiž nestačí privolať prvú pomoc. Niekedy ide o minúty.

Nora Farkašová

*Nech ktokoľvek, koho prijmete, od vás odchádza lepší a šťastnejší.
Matka Tereza*

UDIALO SA V NAŠEJ OBCI

♦ **Dobrovoľný hasičský zbor v Jasove začal nový rok 2012 s voľbou vedenia OZ.** Nový výbor OHZ Jasov tvoria: predseda Tóth Peter, veliteľ Eduard Filčák, tajomník Veronika Filčáková, referent mládeže Štefan Turčík, referent dorastu Ján Laczkó ml., pokladník Ildikó Filčáková, strojník Juraj Červený ml., kontrolór Martin Schwartz a Jaroslav Červený, preventívár Michal Hoďa, kult.referent Lenka Červená.

Az önkéntes tűzoltók helyi szervezete rendes évi taggyűlésén új vezetőséget választott. Ezután az elnöki tisztet Peter Tóth tölti be. Veronika Filčáková lett a szervezet a titkára.

Foto: PaedDr. Pavol Martinove

♦ Dňa 5.2.2012 sa svätej omše v **Kostole sv. Jána Krstiteľa v kláštore v Jasovskom Podzámku, zúčastnil aj bývalý, prvý podpredseda vlády Ján Figel** – minister dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja. Svätú omšu slúžil opát Jasovského kláštora d.p. Ambróz Martin Štrbák, O.Praem. Veríme, že sa krásy tejto barokovej stavby s francúzskou záhradou ministrom páčili a že sa opátstvu podarí v budúcnosti rekonštrukcia z finančných prostriedkov poskytnutých okrem iného aj za pomoci ministerstva.

2012. február 5-én a Keresztelő Szent János apátsági templomban szentmisén vett rész a volt közlekedési miniszter Ján Figel. A szentmisét Martin Štrbák, O.Praem. szolgált.

Foto: archív KDH

♦ **Únia žien sa aj tohto roku zapojila do literárnej súťaže "Vansovej Lomnička".** V tomto roku si pripomíname 155. výročie narodenia Terézie Vansovej a okružle výročie 45 rokov má aj súťaž, ktorá nesie jej meno. V priestoroch DMS (Dom Matice slovenskej) v Košiciach sa 15. marca 2012 uskutočnilo okresné kolo v umeleckom prednese a vlastnej tvorbe žien. V umeleckej próze si postup do krajského kola vyrecitovala aj naša obyvateľka, reprezentantka a víťazka minuloročného celoslovenského kola – Evička Ičovová. V spolupráci s knihovničkou Norikou si pre „víťazný“ prednes tentokrát vybrala úryvok z knihy JA MALKÁČ, od slovenského spisovateľa Luba Dobrovodu. Všetkým, ktorí ju na tejto ceste podporovali, vyjadruje Evička podakovanie.

A jársói nőegylet Eva Ičová részvételével az idén is bekapcsolódott a „Vansovej Lomnička” elnevezésű irodalmi versenybe. A járási megmérettetésből a kerületi versenybe továbbjutott résztvevőnek ezúton is gratulálunk.

Zahraničná návšteva v Základnej škole Jasov

Na pozvanie riaditeľky ZŠ Jasov PaedDr. Alžbety Mačatovej a Miestnej organizácie Matice slovenskej v Jasove priletela z Londýna zahraničná Slovenka PhDr. Monika Bennett, Dip. RSA ,PhD, ktorá s touto školou spolupracuje už mnoho rokov. Monika Bennett je pôvodom, Košičanka, ktorá v Anglicku žije už 11 rokov . V súčasnosti pôsobí na Westmisterskej univerzite v Londýne, kde má na starosti vedecký výskum a diagnostiku v oblastiach dyslexie a porúch učenia.

Monika Bennett priviezla do školy krásne anglické rozprávky pre žiakov, ktorí sa začínajú učiť anglický jazyk a najlepšie triedy, t.j., triedy pani učiteľiek PaedDr. Tatiany Papanastasiouovej a predsedníčky MO MS Mgr. Jany Potočnákovéj obdarila anglickými čokoládovými cukríkmi. Zahraničnú návštevu privítali aj žiaci v rozprávkových kostýmoch , ktoré v minulosti po svojom otcovi – košickom matičiarovi poslala do Jasova práve ona sama. Niektoré z týchto kostýmov odovzdával deťom počas festivalu Jasovská matičná paráda aj samotný bývalý podpredseda vlády SR Doc. Dušan Čaplovič.

František Mrva

Foto: archív ZŠ

POZVÁNKA: „DRUHÁ TVÁR UMELECA“

V júni tohto roku oslávil svoje okružle 55 narodeniny drevorez-bár Lubomír Lomnický. Toto výročie však sprevádza aj ďalšia udalosť v jeho živote. Umelec slávi aj jubilejných 30 rokov svojej tvorby. O túto udalosť sa chce spoločne s nami podeliť pri výstave, ktorú naplánoval spoločne s Kultúrnym strediskom v Jasove. Výstava tento krát poukáže na autorovu „druhú tvár“, keďže ako drevorez-bára ho už zaiste mnohí z nás poznajú. Pán Lomnický však má ešte jeden, obdivuhodný a vzácny koníček. Je zberateľom starožitností a artiklov.

Týmto, všetkých milovníkov umenia srdečne pozývame na VÝSTAVU pod názvom: „Druhá tvár umelca“, ktorá bude otvorená v priestoroch MSKD (Malej sály Kultúrneho domu) v Jasove v mesiaci JÚL, v čase otváracích hodín kultúrneho strediska a obecnej knižnice. Vernisáž výstavy bude vopred oznámená, rozhlasom i plagátmi. Preto pozorne sledujte kultúrne dianie v obci. Tešíme sa na Vašu účasť.

Autor príspevkov: Nora Farkašová
Preklad príspevkov: Július Koronczi

7. ročníku Jasovskej matičnej parády kraľoval P. O. Hviezdoslav

V našej škole sa konal už siedmy ročník matičného festivalu slovenského slova, spevu a tancov – Jasovská matičná paráda. Hlavnými organizátormi tohto matičného sviatku bolo vedenie domácej školy s tamojším MO MS.

Tento Jasovskej matičnej parády sa osobne zúčastnil dekan Filozofickej fakulty UPJŠ v Košiciach – literárny vedec a historik Prof. PhDr. Ján Gbúr, CSc.

7. ročník slávnostne otvorila predsedníčka MO MS v Jasove Mgr. Jana Potočnáková.

Tento ročník bol venovaný veľikánovi slovenskej literárnej tvorby Pavlovi Országhovi Hviezdoslavovi. Po tanečných vystúpeniach žiakov nižších ročníkov pod vedením Júlie Kozákovej, zaspievalo spevácke duo Marta Horváthová a Leona Dzuriková z 8.A triedy pieseň Rodný môj kraj a následne s básňou o Slovensku vystúpil deviatak Ladislav Gažo. Potom sa už plná sála započúvala do referátu o živote a diele tohto veľikána slovenskej literárneho života, ktorý predniesla učiteľka slovenského jazyka a literatúry Mgr. Eva Kozárová.

Nasledovali hodnotné vystúpenia víťazov školského kola Hviezdoslavovho Kubína v podaní domácich žiakov. Za svoje krásne prednesy Hviezdoslavovej poézie a prózy sa im dostalo od preplneného auditória búrlivého potlesku.

Preplnené auditórium najviac čakalo na vystúpenie samotného pána dekana, ktorý je veľkým znalcom literárneho diela P.O.Hviezdoslava. Po jeho erudovanom vystúpení nemali otázky od pozorného auditória konca kraja.

Zakladateľ tohto festivalu František Mrva odmenil v mene riaditeľky školy PaedDr. Alžbety Mačatovej dekana FF UPJŠ v Košiciach hodnotnými knižnými publikáciami a prvým číslom školského časopisu Školáčik.

Foto: archív ZŠ

V závere matičného festivalu za veľkého aplauzu publika vystúpili domáce tanečné a spevácke súbory pod vedením učiteľov Mgr. Rolanda Sorgera a Mgr. Henriety Hančinovej. Na tejto veľkej školskej akcii nechýbal televízny štáb TV RegiÓN. Všetkým, ktorí sa podieľali na obohatení tejto slávnosti, ďakujeme.

František Mrva

Prečo toľko „húkajú“ tie požiarnické autá?

Zaiste ste si všimli, že každodenný ruch v našej obci bol od začiatku jari čoraz väčší. **Hukot hasičských a policajných áut** niekedy až 4 – 5 krát denne prerušoval všetky ostatné zvuky. Jeho prenikavý a hlučný tón nás núti zamýšľať sa nad tým, čo hrozné sa asi stalo v našom okolí.

Aj vy ste si v zapätí položili otázku: **Prečo toľko „húkajú“ tie požiarnické autá?**

Pýtali sme sa našich dobrovoľných hasičov, ktorí nás usmernili hľadať odpoveď u **profesionálnych hasičov v Moldave nad Bodvou, ktorí majú na starosti náš okrsok.**

Pán Ing. Richard Vojakovič nám problematiku častých výjazdov na začiatku roka 2012 priblížil nasledovne:

Vážení čitatelia.

Pre objasnenie tejto problematiky budem vychádzať zo štatistických údajov pre Hasičskú stanicu Moldava nad Bodvou od 1.januára 2012 do 15.apríla 2012.

V danom období sme mali v okolí pola 174 výjazdov, či už požiarov, technických zásahov, ekologických zásahov, planých poplachov a cvičení.

Z toho bolo 133 výjazdov k požiarom a 8 planých poplachov. Z požiarov prevyšovali požiare tráv, strnísk a lesných porastov s počtom 104 požiarov, ďalej 4 požiare smetísk a skládok odpadov, 6 požiarov kontajnerov na odpadky a 11 požiarov komínov. Väčšina prírodných požiarov vznikla kvôli úmyselnému zapalovaniu suchých trávnatých

plôch občanmi, či už zo zábavy mládeže, alebo z dôvodu jarného upratovania. Ďalej taktiež neopatrným zaobchádzaním s ohňom v prírodnom prostredí, prípadne fajčením. V období vykurovania sa často stretávame s požiarmi komínov, ktoré vznikajú usadzovaním sadzí v telesách komínov. Problematiku vypaľovania porastov bylín, kríkov a stromov a zabezpečovanie pravidelného čistenia komínov rieši §14 zákona NR SR č. 314/2001 Z.z. o ochrane pred požiarmi v znení neskorších predpisov. O lehotách čistenia a vykonávaní kontrol komínov a dymovodov hovorí *Vyhlasška MV SR č.401/2007 o technických podmienkach a požiadavkách na protipožiarnu bezpečnosť pri inštalácii a prevádzkovaní palivového spotrebiča, elektrotopelného spotrebiča a zariadenia ústredného vykurovania a pri výstavbe a používaní komína a dymovodu a o lehotách ich čistenia a vykonávaní kontrol.* Často riešime aj prípady spaľovania konárov, suchého listia, odpadu zo záhrad a domácností, ktoré však zákon o ochrane pred požiarmi vyslovene nezakazuje, ale ukladá povinnosť oznámiť to na operačné strediská Hasičského a záchranného zboru cez telefónne číslo 150. (Poznámka: Spaľovanie listia, konárov a odpadov zakazujú zákon NR SR č.223/2001 Z.z. o odpadoch v znení neskorších predpisov a zákon č. 40/1964 Zb. (Občiansky zákonník) v znení neskorších predpisov). V každom prípade je potrebné byť opatrný či už pri používaní otvoreného plameňa, fajčení, alebo pri iných činnostiach spojených s nebezpečenstvom vzniku požiaru a dodržiavať zákazy, aby sa v budúcnosti stávalo menej nešťastí, ktoré môže životaničiaci oheň napáchať.

nrtm. Ing. Richard Vojakovič
HS Moldava nad Bodvou

*Všetko robte tak, ako najlepšie viete, ostatné prenehajte Bohu.
Matka Tereza*

* V TV novinách v polovici marca odvysielali záhadnú reláciu pod názvom: „*V Jasove našli ľudské kosti staré 40.rokov*“. Keďže viacerí z nás občas večerné správy zmeškajú, pozreli sme sa, o akých kostiach si obyvatelia pošepkávajú.

Ľudské, kostrové pozostatky sa našli dňa 12.3.2012 v tráve pri Dome smútku. Polícia v tejto súvislosti začala trestné stíhanie vo veci pre prečin usmrtenia – ako uviedli TVNOVINY.sk

„Ide o pozostatky lebky, ľavej a pravej stehennej kosti, ľavej a pravej ramennej kosti, ľavej a pravej vretennej kosti, ľavej laktovej kosti, časti pravej ihlice, ľavej a pravej pišťaly, ľavej a pravej lopatky a časti stehennej kosti,“ opísal hovorca policajtov košického kraja, Alexander Szabó. Privolaný znalec z odboru súdneho lekárstva uviedol, že ide o kosti staré 40 rokov, konkrétnejšie informácie budú známe až po odbornom vyjadrení súdneho lekára. (Zdroj: tvnoviny.sk/sekcia/spravy/krimy-a-nehody...)

A televízió híradójából értesülhettünk, hogy Jászón 40 éves csontokat találtak a halottas ház közelében. A rendőrség gyilkosság gyanújában kezdett nyomozást. (forrás: tvnoviny.sk/sekcia/spravy/krimy-a-nehody)

* **Dopravná nehoda, ktorá sa stala dňa 29.3.2012, u nás v obci, si vyžiadala život 4. ročného chlapčeka.** Na druhý deň o tom písali všetky noviny na okolí. Smútiacej rodine prejavujeme úprimnú sústrasť a rodičom smerujeme odkaz, aby nepúšťali malé deti samé nikam. Hlavne, ak je v blízkosti domu, či dvora hlavná cesta. Budte obozretnejší pri prechode cez cestu a neberte autá, ani svoj život na ľahkú váhu. Nenechávajte všetko na šťastné náhody a ružový osud, pretože nešťastie číha na každom kroku.

2012. március 29-én halálos autóbaleset történt a romatelep mellett vezető főúton. Az áldozat egy négyéves roma kisfiú volt.

* „**Gurmáni z Jasova dostali chuť na žabie stehienka**“ – písali internetové webnoviny.

Viete že: chránená je takmer všetka krása, ktorá je súčasťou našej malej obce a všetko, čo ju obklopuje?

Carovné slovo „CHRÁNIŤ“, sa však ešte mnohí z nás nenaučili. Príroda často plače kvôli dôsledkom tejto ľudskej hlúposti. Niektoré rastliny a zvieratá žijúce v našom katastri sú už takmer posledné svojho druhu a predsa ich ohrozuje. Prečo? Lebo ľudská neznalosť, nenávisť a zloba je čoraz silnejšia a týmto chráneným zvieratám hrozí vyhynutie. Preto potrebujú našu ochranu, musíme ich „CHRÁNIŤ“.

Minulý rok dvaja mladí chlapci – jasovčania – len kvôli svojej nenasytosti, či už kvôli hladu?! pochytili 30 chránených SKOKANOV HNEDÝCH. Žaby pochytili v mokrine, 28 z nich stihli usmrtiť a odrezať im zadné končatiny. Príroda ich sama potrestať nemôže, iba ľudia. Trest ich teda neminie. Podľa informácií jednej z košických policajných hovorkyň žabie stehienka chceli použiť na prípravu jedla. Svojím konaním spôsobili spoločenskú škodu takmer 3 000 eur. Chlapcov vyšetrovateľ obvinil z porušovania ochrany rastlín a živočíchov, staršiemu z obvinených hrozí až dvojiročný trest, v prípade mladšieho sa trestná sadzba znižuje na polovicu. (zdroj: http://www.webnoviny.sk/slovensko/gurmani-z-jasova-dostali-chut-na-zabi/325342-clanok.html?from=suggested_articles)

Všetkým, ktorí nám chcú pomáhať prírodu chrániť, pripájame tento obrázok SKOKANA HNEDÉHO – malinkého bezbranného zvieratka, zázrak prírody, ktorý dostal titul: „chránený“. Je teda malý, ale zároveň veľkým klenotom prírody. Pomôžte nám ho „CHRÁNIŤ“.

Két ifjú jászói „inyenc” békavadászata, avagy 60 békacomb ára.

Ákár két évre is elítélhetik azt a két fiatalt, akik még a múlt évben 30 darab gyepi békát (Rana temporaria) fogtak be a jászói mocsarakban és élték meg. A szóban forgó két jászói lakos, saját bevallása szerint, békacombot szeretett volna enni. Szlovákia törvényei értelmében, minden kétlábú magas fokú védettséget élvez. Reméljük, a két fiatal ezt most egy életre az eszébe vésti.

Autor príspevkov: Nora Farkašová • Preklad príspevkov: Július Koronczí

210.výročie založenia rádu premonštrátov

Prelát Ambróz Martin Štrbák O. Praem je jediný opát na území Slovenska a druhý najmladší opát na svete. Je docentom Katedry hudby Pedagogickej fakulty Katolíckej univerzity v Ružomberku a externým spolupracovníkom Katedry katechetiky a pedagogiky Teologickej fakulty v Košiciach. Je autorom viacerých publikácií.

Oslovili sme ho, aby sme si aj touto cestou spoločne pripomenuli 210.výročie obnovenia rádu premonštrátov. Bolo nám ctou, dakujeme za spoluprácu a odovzdávame Vám všetkým venovaný príhovor:

Foto: PaedDr. Pavol Martinov

„Milí spoluobčania Jasova!

Som veľmi rád, že sa Vám môžem prihovoriť aj takouto cestou. Keďže naše opátstvo si 21. marca pripomenulo 210. výročie svojho obnovenia, je dobré pozrieť sa na niektoré milníky, ktoré nás - Jasovčanov spolu spájajú.

Kedy premonštrátske opátstvo v Jasove vzniklo presne nevieme, pretože v rámci tatárskych vpádov bol prvý - drevený kláštor zničený a s ním aj zakladacie listiny. V našom archíve sa nachádza až listina z roku 1255, podpísaná kráľom Belom IV., ktorá hovorí o opätovnom obnovení kláštoru v Jasove.

Možno povedať, že druhý kláštor, postavený ako kamenný zámok s opevnením a vodnou priekopou (od toho vzniklo ľudové „zámok“) sa rozvíjal do roku 1552, kedy zomiera opát a panovník posíla do Jasova svetských správcoov, tzv. komendátorov, ktorí sa o hospodárstvo starali až do roku 1698, kedy vtedajšie opátstvo Louka pri Znojme začalo posílať do Jasova svojich reholníkov (ako hovoria bratia historici - bolo ich poväčšine 8). Začiatkom 18. storočia, okolo roku 1730 Louka posíla do Jasova svojho cirkátora (ekonóma), ktorý bol označovaný ako „famous“, pretože bol veľmi šikovný - volal sa Andrej Sauberer, ktorý postupom času splatil

všetky dlhy a nechal vybudovať v poradi tretí, neskorobarokový kláštor, ktorý bol postavený v rokoch 1746 - 1766. V roku 1776 dochádza k osamostatneniu Jasova a pozdvihnutiu opátstva.

Žiaľ, Jozef II. v roku 1787 opátstvo ruší a k jeho obnoveniu prichádza až 21.3.1802 medzi napoleonskými vojnami. Premonštráti dostávajú za úlohu nielen pôsobiť v pastorácii, ale aj učiť na štyroch gymnáziách, kedy môžeme hovoriť o období rozkvetu, ktoré trvá do roku 1918 a rozdelenia monarchie. Po tomto období začína prvé ťažké obdobie, ktoré sa končí rokom 1945. Počas nasledujúcich piatich rokov sa premonštráti s chorým opátom snažia stabilizovať, ale doba a komunistická moc nakoniec premonštrátov v roku 1950 ruší. Barbarská noc 13.-14. apríla 1950 vytvorí z kláštoru koncentračný tábor a premonštráti sa môžu do svojho kláštoru vrátiť až začiatkom roku 1990.

Posledných 22 rokov sa snažímežiť kanonickým spôsobom života v spoločenstve a byť svedkami Kristovho svedectva a svedkami doby, je nás 14 a pôsobíme na rôznych miestach.

V tomto povelkonočnom čase Vám, milí Jasovčania, prajem veľa Božích milostí, darov Ducha a ubezpečujem Vás o našich modlitbách za Vás.“

Kalendár – ako ho ešte nepoznáte

Pripravili sme si pre Vás kalendár, aký ešte mnohý nepoznajú. Obsahuje sviatky, pamätné dni, ktoré v tento mesiac slávime. Niektoré zaiste poznáte, iné Vás možno prekvapia. Ako vidíte, každý deň patrí pamiatke, niekomu či niečomu. Každúčičký deň teda môžeme vstať s myšlienkou na to, na čo si len spomenieme. **Spomienkový deň, patrí práci, matkám, slobode, hasičom, dokonca aj slnku, hviezdám, korytnačkám, mesiacu, ale možno napodiv aj chôdzi či susedom.** Zastavte sa na chvíľu v tomto uponáhlanom svete a pozrite sa nato, čomu všetkému ľudia venovali pamätní deň.

JÚN

- 01.6. Medzinárodný deň detí
- 01.6. **Svetový deň fotografie**
- 04.6. Medzinárodný deň nevinných detských obetí agresie
- 05.6. **Svetový deň životného prostredia**
- 08.6. **Svetový deň oceánov** ☺
- 10.6. Deň ľudí so svalovou dystrofiou
- 12.6. Medzinárodný deň proti detskej práci
- 14.6. Svetový deň darcov krvi
- 16.6. Medzinárodný deň afrického dieťaťa
- 17.6. Svetový deň boja proti rozširovaniu púští a sucha
- 18.6. **Deň otcov** ☺
- 20.6. Svetový deň utečencov
- 21.6. **Deň kvetov** – letný slnovrat
- 23.6. Medzinárodný deň detských dediniek SOS
- 23.6. Deň verejnej služby
- 26.6. Medzinárodný deň na podporu obetí mučenia

- 26.6. Medzinárodný deň proti zneužívaniu drog a nezákonnému obchodovaniu
- 29.6. Medzinárodný deň Dunaja

JÚL

- 01. 7. Celosvetový deň bez mäsa
- 01. 7. Medzinárodný deň družstiev
- 04. 7. **Svetový deň proti chovu delfínov v zajatí**
- 05. 7. Deň workoholikov ☺
- 05. 7. Deň zahraničných Slovákov
- 05. 7. Sviatok sv. Cyrila a sv. Metoda
- 06. 7. **Medzinárodný deň bozkávania**
- 08. 7. Svetový deň alergií
- 09. 7. Medzinárodný deň za zničenie malých a ľahkých zbraní
- 11. 7. Svetový deň populácie
- 17.7. Výročie deklarácie o zvrchovanosti Slovenskej republiky
- 22. 7. **Medzinárodný deň proti coca - cole**
- 23. 7. **Deň stromu** ☺

Nora Farkašová

„Kto sme a kde sú naše korene ...“

Pravdepodobne každý z vás sa už zamyslel nad tým, kto boli jeho predkovia, o ktorých sa už aj v rámci rodiny málo vie, pretože hektika a neistota dnešných dní nás núti myslieť skôr na neznámu budúcnosť ako na neznámu minulosť. A o tom je tá otázka „Kto sme a kde sú naše korene?“ – z filmu Posledný samuraj. Veď už múdrejší ľudia konštatovali, že kto nemyslí na minulosť, nezaslúži si budúcnosť.

Dovoľte mi oboznámiť vás s mojou snahou o priblíženie minulosti našej obce, ale hlavne života jej obyvateľov pre všetkých, ktorí o to prejavia čo i len najmenší záujem. Táto snaha vrcholí v mojom úmysle **napišať knihu o našich predkoch a ich radoostiach a starostiach**, ktorými prešli za posledné dve storočia. Vzhľadom na to, že som mala možnosť navštevovať Štátny archív v Košiciach a z poverenia obce sa zúčastniť bádania v archívnych dokumentoch, tak som za posledný rok nazbierala množstvo vzácnych a zaujímavých údajov, ktoré sú – predpokladám – vhodným podkladom na vykreslenie života v našej obci v 19. a 20. storočí.

Samozrejme, tak náročnú bádateľskú prácu a najmä spracovanie získaných údajov nie je možné zvládnuť ako jediniec – amatér a navyše človek, ktorý si pamätá nanajvýš len udalosti posledných 50 rokov. Preto som s vďakou prijala záujem p. Jozefa Halásza, ktorý bol ochotný prijať moju ponuku na spoluprácu a pridať sa a spolupracovať na niektorých kapitolách mojej budúcej knihy. Keďže je bývalým aktívnym športovcom s hlbokými vedomosťami o športovom dianí u nás, a pretože je zberateľ, bádateľ a - podobne ako ja - lokálpatriot s vreľým vzťahom k nášmu krásnemu rodisku, verím, že naša spolupráca vytvorí vhodný zdroj poznania aj pre budúce generácie.

Nesmierne si cením ochotu všetkých obyvateľov, ktorí doteraz už poskytli rôzne materiály, z ktorých mnohé sú v budúcej knihe celkom dobre použiteľné. Bola by som vďačná za každú starú fotografiu o obci a jej obyvateľoch, bývalých - už neexistujúcich budovách (mlyn, bakterház, pásztorház, zářda, majer, pôvodné maštale ...) alebo starých dokumentoch s významnou vypovedacou hodnotou o živote našich predkov, ktoré ktokoľvek má k dispozícii a je ochotný poskytnúť na zverejnenie v chystanej knihe. Za ochotu prispieť k dobrej veci už teraz vrele ďakujem.

PaedDr. Magdaléna Martinove

KLUB REKREAČNÝCH ŠPORTOVCOV BILANCOVAL

Členovia Klubu rekreačných športovcov si začiatkom roka tiež zasadli „za okrúhly stôl“, aby spoločne zbilancovali predchádzajúce aktivity za rok 2011 a naplánovali si tohtoročné.

Krátky prehľad nám poskytol pán JUDr. Peter Paulinský:

Klub rekreačných športovcov má k dnešnému dňu 35 členov. Na prvom spoločnom zasadnutí došlo k vyhodnocovaniu a odmeňovaniu členov podľa nasledujúcich kategórií:

najlepšia účasť za rok 2011 – víťazom sa stal Ján Širilla st.

najlepší hráč za rok 2011 – víťazom sa stal Jozef Kassai

najlepší strelec za rok 2011 – víťazom sa stal Peter Džurík „Bingo“

Na rok 2012 naplánovali „Starí páni“ pre svojich členov tieto aktivity:

súťaž v kolkoch (Marec 2012)

športový deň s manželkami / snúbenicami / priateľkami (Máj 2012)

futbalový turnaj na malom ihrisku za účasti mužstiev z Maďarskej republiky (Jún 2012)

futbalový zápas s mužstvom Nyírgyulaj - Maďarská republika (Júl 2012)

2 x kúpanie sa v Maďarsku (v letných mesiacoch – podľa počasia)

stolnotenisový turnaj (Október 2012)

ďalšie futbalové zápasy počas kalendárneho roka 2012

Zároveň je už tradične na pláne aj Juliáles 2012, ktorý by sa mal uskutočniť dňa 07.07.2012 pri Jasovskej Jaskyni, na ktorý srdečne pozývame všetkých občanov Jasova, ako aj širokého okolia.

Každý týždeň sa uskutočňujú tréningové zápasy „starých pánov“. V zimnom období sa uskutočňujú na umelej trávě na ZŠ na Severnej v ulici v Moldave nad Bodvou, v ostatnom období na futbalovom ihrisku v Jasove.

Informácie ohľadne Klubu rekreačných športovcov „Starých pánov“ sú zverejnené na internetovej stránke www.krsvjasove.szm.sk

